Ook de heer Victor Charbonnel, een gewezen abt, behoort onder de medewerkers. Deze heeft moeilijkheden met zijne kerkelijke overheid gekregen, omdat hij een vurig voorstander was van een herhaling van het parlement der godsdiensten, op de tentoonstelling te Chicago gehouden, op de in 1900 te verwachten wereldtentoonstelling te Parijs. Het verwondert ons niet dat Victor Charbonnel door de Roomschgezinden met wantrouwen werd aangezien, wijl hij door te ijveren voor een herhaling van de komedie in Chicago, feitelijk te kennen gaf dat hij zijne kerk op één lijn stelde met de afgoderijen van het heidendom.

De Fransche protestanten hadden een man als de heer Bourries niet zoo voetstoots als predikant moeten aannemen. Door zijn schrijven in het Bulletin geeft hij te kennen dat de zaak der kerk eene tamelijk onverschillige is. Als predikant in eene Gereformeerde kerk kan men toch dezulken niet gebruiken, die beweren, dat men evengoed Roomsch kan blijven als dat men de Roomsche kerk kan verlaten om tot de protestanten te gaan behooren.

De beweging die door de twintig gewezen Roomsche priesters op touw gezet werd, *schijnt* ons van geringe beteekenis. De geestelijke achtergrond ontbreekt. Men vindt het wat te erg in de Roomsche kerk, men is door den tijdgeest aangegrepen en nu wil men zijn geschut richten tegen Rome, dat ten deele tegen den geest des tijds front maakt. Was men tot de overtuiging gekomen dat het Evangelie van Gods vrije genade in Christus door Rome onkenbaar is gemaakt, dat de zielen in verkeerde richting worden geleid, dat boven alles in de Roomsche kerk God niet tot zijn eer komt, we zouden ons verblijden.

Maar nu is dit niet het geval. Het optreden van de gewezen Karmelieten-pater Hyacinthe Loyson beloofde indertijd veel meer. Doch hoe wegsleepend Frankrijks eerste redenaar eene katholieke hervorming bepleitte, men kon aan zijn schrijven en spreken, (wij hadden het voorrecht hem te hooren) bemerken, dat in zijne belijdenis het rechte besef van zonde en ongerechtigheid werd gemist, en daarom heeft het ons niet verwonderd dat de man die een redenaars talent ontwikkelde gelijk weinigen, geheel fiasco heeft gemaakt, zoodat hij er eindelijk toe gekomen is om eene verbroedering met Mahomedanen voor te staan!

De beweging die hij op touw zette is op niets uitgeloopen.

In den boezem van het protestantisme is het treurig gesteld, zoodat het ons niet verbaasd dat balsturig geworden Roomsche priesters zich daarbij zoeken aan te sluiten. Waar vindt men de mannen die het belijden, dat alleen van terugkeer tot de Gereformeerde belijdenis en kerkenordening heil te verwachten is? En zoo er enkelen gevonden worden, die dit erkennen, waar zijn de mannen die eene actie in die richting weten op touw te zetten en door te voeren?

Ook in zoogenaamde evangelische of orthodoxe kringen won het denkbeeld veld van eene verzoening met de liberalen, om aldus de eenheid van de Gereformeerde kerk voor het oog der wereld te handhaven en den indruk te geven dat men tot één groot Gereformeerd huisgezin behoort.

De Fransche protestanten weten tegen de naderende verkiezingen geen andere leus op te heffen, dan voor zedelijkheid. Men wil slechts zulke candidaten kiezen, die tegen verspreiding van schandelijke lectuur zijn, die de ontucht op den publieken weg zoeken te weren en die tegen dierengevechten zijn. Maar van een program van beginselen op Gods Woord gegrond hoort men niets.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

EEN ANDER LEVEN.

IX.

„Wilt ge weer gaan smeden tot uw hoofd er van suizebolt?" vroeg de markgraaf.

„Als het zoo wezen moet, ja, uw Doorluchtigheid."

„Weet ge wat, ga naar „den Zwarten bok". Ge zult die herberg makkelijk vinden. Ik zal u vóór drie uur een boodschap sturen. Maar breng mij eerst het paard door de slotgang in den stal daarachter. Ik heb nu haast en moet nog iets afdoen, sprak de markgraaf."

Met een sprong wendde hij zich naar de bedienden, die nog altijd op bevelen wachtten, maar verdacht op wat komen kon. Toen ze hun heer met de rijzweep in de hand zagen naderen, stoven ze uiteen als kaf voor den wind. In een oogenblik waren ze door de slotpoort verdwenen.

Kasper volbracht zijn taak en dacht bij zichzelf: Die markgraaf schijnt niet kwaad, maar wat driftig. Als hij mij in dienst wil nemen, mag ik wel oppassen niet met de rijzweep kennis te maken.

Nog vóór het avond was had Kasper weer een betrekking. Hij was opgenomen onder de „Honderd-Gardes".

Wat dat waren? Wel, gij moet weten dat in dien tijd de Fransche koningen een lijfwacht hielden, bestaande uit honderd wachters of in het Fransch „Cent-gardes". Nu waren de Duitsche vorsten in dien tijd, Frederik de Groote vooraan, dwaas genoeg al wat Fransch was of uit Frankrijk kwam veel beter en mooier te vinden dan wat Duitsch was. Evenzoo heeft men nog vele zotten in ons land, die Fransche woorden en Fransche stoffen ver boven de Nederlandsche verklezen. Frederik van Pruisen sprak veel Fransch, gelijk ik u nog pas verteld heb; hij achtte zijn eigen taal gering en maakte Fransche verzen. Van dien geest waren vele Duitsche vorsten, ook de markgraaf Karrel Frederik van Ansbach. Hij moest natuurlijk ook zijn „Honderd Gardes" hebben, even als koning Lodewijk te Versailles, de Fransche vorst, dien men nadeed. Eigenlijk echter had de markgraaf maar vijftentwintig wachten en niet meer. Ze kostten hem met een bataillon lijfgrenadiers toch al veel geld.

Voor zulke lijfgrenadiers en vooral voor de „Honderd-Gardes" werden de knapste, flinkste mannen uitgezocht. Toen koning Frederik I van Pruisen, met wiens dochter de markgraaf van Ansbach getrouwd was, zijn schoonzoon eens bezocht, werd hij bepaald afgunstig op den graaf, die zulke mooie „lange kerels" had. Trouwens Frederiks vader had een heel regiment van lange soldaten gehad, waarop hij hoogen prijs stelde, zoo zelfs, dat men hem geen grooter genoegen kon doen dan hem eenige zulke mannen bezorgen. Frederik de Groote wilde zelfs den markgraaf eenige lange lui afkoopen. Maar dat lukte niet. De markgraaf kon er niet van scheiden. Toch is men nog geen goed soldaat als men lang is. Napoleon I, de groote veldheer, was zelfs klein van persoon.

De Honderd Gardes reden te paard; zij hadden allen fraaie rijdieren, die ook prachtig getuigd waren. 't Was een mooi gezicht als heel de troep uitreed. En toen Kasper voor 't eerst in het gevolg van den vorst een rit mee maakte, voelde hij zich op zijn nieuwe waardigheid niet weinig trotsch. De markgraaf had, als gezegd, zijn grenadiers en ook de bereden gardes zeer lief. Dit bleek later heel duidelijk. In 't jaar 1757 namelijk kreeg onze markgraaf het met Pruisen te kwaad. De Pruisische ruitergeneraal Von Mayer rukte het markgraafschap binnen. En toen trok zeker de markgraaf met zijn grenadiers en gardes tegen den vijand op? 't Mocht wat. Hij wist niet beter te doen dan zijn lievelingen jilings naar Wurzburg te zenden. Daar waren zij voor de booze Pruisen veilig!

Intusschen Kasper had weer een post en wel een die menigeen hem benijdde, en die menschelijkerwijs gesproken vast en zeker was. Want hij kon als zijn diensttijd — dit was zes jaar — om was, „kapitulieren" d. i. weer voor zes jaar teekenen of wel, en daar was als hij oppaste alle kans op, hij kreeg dan een aanstelling als burger in de hofhouding of voor een of ander postje.

In 't eerst was onzen Kasper het nieuwe leventje tamelijk vreemd. Wel was hij 't gewoon soldaat te zijn, maar dan in den oorlog, heden hier, morgen daar, nu in een tent dan op 't open veld, gisteren in 't kamp, morgen in 't gevecht. Maar van dit alles kwam in het markgraafschap niets voor. De gardes lagen beurtelings in bezetting te Ansbach, te Friesdorf en te Gunzenhausen. Dan werden er wachten betrokken en nu en dan eens parade gehouden, maar daarmee liep het af.

AAN VRAGERS.

Onze lezer J. C. B. te D. B. schrijft ons een brief waarin deze vraag voorkomt.

„Ik lees in Jerem. 51 : 3: Den looper zal den looper en den *kund*schapper den *kund*schapper" enz. geen *kond*schapper. Luk. 2 : 15 „de Heere ons heeft *kond* gedaan," dus daar een *e* voor de *u*, in Jeremia; en Luk. 17 : 27 en 2 Petr. 2 : 5 *sundt*vloed in plaats van *zond*vloed, in de Statenvertaling van Keur; daar toch in die hoofdstukken *zonde* niet *sunde* wordt gespeld, ook in het gebed in het doopsformulier *sundt*vloed in plaats van *zond*vloed.

Nu is mijn vraag deze: moeten wij door Zondvloed verstaan, een vloed die om de zonde kwam als oordeel of straf der zonde en daarom Zond-e-vloed, of: Gezonden — afgezonden — door God gezonden over het aardrijk. De vraag is alzoo: bedoelt men er zonde of zenden mede?

Misschien voldoen we onzen lezer 't best door op te merken:

1. De verwisseling van *o* met *u* komt heel veel voor. Om nu maar bij onze taal (de oude, de spreek- of de schriftaal) te blijven hebben we: bundel—bondel; juk—jok; Doesburg—Doesborg; borgherij—burgerij; ochtend—uchtend; gestorven—gesturven; Zondag—Zundag; konst—kunst.

Dit maakt dus geen onderscheid, en zoo is ook te verklaren dat men Sundvloed veranderde in Zondvloed, gelijk nu een ieder zegt.

Met *sunde* en ook met *gesunden* (van zenden) heeft echter het woord „Zondvloed" niets uitstaande. Anders hadden onze vaderen, die *sunde* nooit *sunde* noemden, ook wel *Zondvloed* geschreven, zoals in *Zond*-offer, of *zonde* vloed. Eigenlijk was hun spelling *Sont*vloed beter wellicht dan de onze.

Want Zondvloed komt niet van Zonde maar heeft een anderen oorsprong. Het woord *Sond*, *sont* of *sund* duidt in de Noorsche talen een *water* aan, zooals b. v. dat tusschen Zweden en Denemarken.

Dit Sond is een oud-Duitsch woord, en als wij dat nu met „vloed" verbinden, krijgen we voor „Zondvloed" *Watervloed*. Dit is volkomen 't zelfde als het woord in Genesis gebruikt. In het oud-Duitsch is echter ook een woord *Sond* d. i. groot. En dit is, de reden, dat sommigen „Zondvloed" verklaren als *Groote vloed*. Hoe dit nu zij, de beteekenis is niet anders dan die van een geweldigen, overstroomenden vloed.

C. T. te A. — W. H. te S. en M. v. d. L. te Amst. hopen we spoedig te antwoorden.

HOOGENDIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Pieterburen c. a., E. H. Broekstra, cand. — Vinkeveen (Utr.), G. Wiersma, te Hijum c. a. — Nederhorst den Berg, J. Gispen, cand. te Amsterdam. — Geldermalsen, J. C. van Schelven, te Dieren A. — Scharendijke en Elkerzee (Zeel.), T. Bouma, te Doorn. — Molenaarsgraaf c. a., (Z.-Holl.), J. W. Gunst, te Woerden. — 's-Gravenhage, H. Hoekstra, te Schiedam.

BEDANKT: Wijhe, J. Meijer Jr., te Langeslag (cl. Zwolle). — Baarland (Z.-Bev.), O. J. Geerling, te Brouwershaven.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Helmond c. a., N. de Jager Meezenbroek, te Graft. — Oudendijk, P. R. A. van Meurs Az., cand. — Streefkerk, E. J. W. Posthumus Meijjes Jr., te Heinenoord. — Rijsoord en Strevelshoek, G. A. Slagmolen, cand. te Schiedam. — Meeuwen, Moorrees, cand. te N.-Brabant en Limburg. — Koedijk, H. Buiskool, cand. — Haaften, J. J. Kuyper, te Otterloo. — Giethoorn, W. H. van Heuven, te Niekerk.

AANGENOMEN: Vlissingen, L. Bakhuizen van den Brink, te Joure. — Arkel, (Z.-Holl.), A. H. Scholte, cand. te Oostburg. — Geleslaar c. a., door D. van Lonkhuijzen, cand. — Wognum, J. Busch Keizer J.Gz., te Dwingeloo.

BEDANKT: Dirksland, J. H. W. Kalkman, te Woerden. — Dedemsvaart, J. P. van Melle, te Sluis. — Stavenisse (Zeel.), M. M. de Lint, te Leimuiden. — Oosterland, W. Hulsbergen, te Slochteren c. a. — Zuidwolde, A. H. Scholte, cand. te Oostburg. — Muntendam, H. IJnzonides, cand. — Genemuiden, P. Kuilman, te Oud Alblas. — Uitwijk en Waardhuizen, J. B. Moorrees, cand. — Tjerkgaast, A. G. F. Smit, te 't Woud. — 's-Heerenhoek (Z.-Bev.), H. H. IJnzonides, cand. te Stedum.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het 4de kwartaal, geëindigd 31 Dec. 1897, ten bedrage van f 1.20, ons per postwissel over te maken.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Jan. 1898.

Advertentiën.

Heden ontsliep in zijnen Heere en Heiland en in de volle verzekerdheid des geloofs,
GIJSBERT BROEKHUIZEN,
sedert 9 Juni 1897 weduwnaar van HENDRIKA BOUWHEER, in den ouderdom van 67 jaren.
Namens de familie,
A. VAN SCHOTHORST.
Barneveld, 3 Jan. 1898.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat.
No. 157.
AMSTERDAM.

WEDERVERKOOPERS
kunnen op **voordeelige conditiën** worden aangesteld voor het plaatsen van **net** verpakte, **dagelijks** verbruikte artikelen van **gerenommeerde**, hier te lande gevestigde, **Buitenlandsche** firma's.
Franco brieven onder lett. B. C. C. F. aan het Bureau van dit blad.

Tegen billijke prijs **TE KOOP** gevraagd:
Dr. A. KUYPER.
E VOTO DORDRACENO.
Aanbieding franco, letters P. Z., Bureau *Heraut*, Amsterdam.

Verschenen Afl. 1 van
De Vrije Kerk.
Gereformeerde stemmen voor Kerk, Godgeleerdheid en Zending.
Onder Redactie van
DD. T. BOS, J. HESSELS en H. DIJKSTRA.
24ste Jaargang.
Prijs per jaar, 12 maandel. aflev., f 3.—.
Op aanvrage wordt afl. 1 ter kennismaking gezonden.
Leiden. **D. DONNER.**

Heden is verschenen:
De wortel van Isai en zijne rust.
Dertien Leerredenen
OVER
JESAJA 11 en MATTHEUS 5 : 3–12,
VAN
H. HOEKSTRA.
Bedienaar des Woords bij de Gereformeerde Kerk te Schiedam.
Druk en uitgave is gelijk aan de vorige bundel.
De prijs is ingenaaid *f* 1.60 en in linnen stempelband *f* 1.90.
Na ontvangst van postwissel franco toezending door
A. FISSCHER,
Boekhandel, UTRECHT.

P. VAN ELJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.
DAM 15-17, AMSTERDAM.
Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS**, Wisselen Gouden, Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIËN** en **BELEENINGEN**. Nemen gelden à **DEPOSITO** ½ pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

ENCYCLOPÆDIE
DER
Heilige Godgeleerdheid,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Drie Deelen, ingenaaid f 16.75; in drie halflederen banden f 21.25. (Losse banden per stuk f 1.—).
BOEKHANDEL
VOORHEEN
Amsterdam. Pretoria.
HÖVEKER & WORMSER.

Heden verscheen bij de firma G. J. REITS, te Groningen:
De 10de druk van:
H. DE COCK, Vraagboekje over de Bijbelsche Geschiedenis en de Waarheden des Bijbels.
Ten vervolge op BORSTIUS.
15 Cents; 25 Exemplaren f 3.00.
H.H. Predikanten wordt op aanvrage gaarne een exemplaar franco ter kennismaking toegezonden.

Verschenen:
Dr. A. KUYPER,
VROUWEN UIT DE HEILIGE SCHRIFT.
Gebonden *f* 2.90.
VERJAARDAGALBUM,
met spreuken uit de werken van Dr. A. KUYPER.
In stempelband f 1.90.
BOEKHANDEL
VOORHEEN
Amsterdam. Pretoria.
HÖVEKER & WORMSER.

HIP! HIP! HOERA!
Ik ben mijn Eksteroogen kwijt door „FAGELS ELECATRA", Eksteroogenpleister; geneest in 3 dagen; **25 Cent** per doos van 8 pleisters, bij M. CLEBAN & Co., Heiligenweg 42 en verder bij alle Drogisten.
Vraagt **FAGELS AAMBEIEN-OLIE, 25 Cent.** Geneest direct.
In 't groot en klein bij **F. J. FAGEL, Fabrikant, Rotterdam.**

HANDBOEK
DER
GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND
DOOR
Mr. GROEN VAN PRINSTERER.
MET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.
ZESDE DRUK.
Prijs *f* 5.—. Gebonden *f* 6.—.
BOEKHANDEL
VOORHEEN
Amsterdam. Pretoria.
HÖVEKER & WORMSER.

BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER,
Kalverstraat 154, Amsterdam.
Theologische en Wetenschappelijke Boekhandel.
BELLETRIE, Fransch, Duitsch en Engelsch. — BAEDEKERS, TAUCHNITZ' editie. — Textbooks. — Photographiën.
Neemt abonnementen aan op alle Tijdschriften in de moderne talen. Direct verkeer met het buitenland.
ADVERTENTIE-BUREAU.
Uitgave van „Litterarische Wegwijzer", Maandblad.
Overzicht der laatste uitgaven op het gebied van Wetenschap en Kunst, met letterkundig overzicht. Wordt op aanvraag GRATIS toegezonden.

Wil men een fijnen, versterkenden en tevens gemakkelijk bereidbaren drank, gebruik dan
KORFF'S CACAO,
uitsluitend verkrijgbaar in bussen van 1/2, 1/4 en 1/8 Kilo.
Fabrikanten F. KORFF & Co., Opgericht 1811, Amsterdam.

Kraepelien & Holm's
EIKEL-CACAO.
Aanbevolen door H.H. Genees- en Scheikundigen. Bekroond met Gouden en Zilveren Medailles.
Voedzaam, versterkend en aangenaam van smaak.
Met melk gekookt zeer aan te bevelen voor **dagelijksch gebruik** bij kinderen, zwakke personen en klierachtige gestellen.
Met water toebereid is zij als **geneeskrachtige drank** uitstekend bij diarrhee, ook voor zuigelingen en kleine kinderen.
De Echte Eikel-Cacao van KRAEPELIEN & HOLM is alom **verkrijgbaar** in vierkante bussen van ½ Kilogr. f 1.70, ¼ Kgr. à f 0.90 en ⅛ Kgr. à f 0.50, voorzien van Etiquet, waarop nevenstaand fabrieksmerk en handteekening van de fabrikanten:
Fabrieksmerk.
KRAEPELIEN & HOLM,
Hofleveranciers. ZEIST.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën: Door den heer J. Noback te Blokzijl *f* 12.50; door Ds. W. Fokkens te Stadskanaal *f* 15.50; door den heer S. de Jong Ezn. te Enkhuizen *f* 92.50; door den heer P. van Loon Az. te Gaastmeer *f* 12.50; door den heer L. IJ. van Vels *f* 5.75; door den heer J. de Haan te Zevenbergen *f* 39.50; door den heer P. Vermaat te Bensdorp *f* 35.50; door den heer T. Kuiper Dz. te Hilversum *f* 28; door Ds. F. Drost te Vlaardingen, van de Stuiversvereeniging „Eben-Haëzer" *f* 50; door den heer H. T. Lijbersa te Arnhem *f* 27; door den heer C. Karssen te Naarden *f* 60.50; door den heer J. H. Pen te Wetering *f* 11; door den heer Johs. Kraj te 's-Gravenhage *f* 25; van Ds. C. B. Schoemakers te Souburg *f* 1.50.

Aan Collecten: (Voor de Theol. Faculteit). Van de Geref. kerk te Nieuw-Lekkerland *f* 13.20; van idem te Dedemsvaart *f* 17.14; van idem te Westervoort *f* 4.55; van idem te Bennekom *f* 9; van idem te Gouda B *f* 5.02½; van idem te St.-Filipsland *f* 12.38; van idem te Ede *f* 6.75; van idem te 's-Gravendeel *f* 6.71; van idem te Velp B *f* 28.30; van idem te Scheveningen B *f* 25; van idem te Renkum *f* 7.61½; van idem te Klundert (halve coll.) *f* 18; van idem te Arnhem A *f* 14.85; van idem te 's-Gravenhage B *f* 66.11; van idem te Oudemirdum *f* 5.60; van idem te Bozum *f* 5.60; van idem te Sneek B *f* 55.62½; van idem te Scharnegoutum *f* 12; van idem te Wijckel *f* 1.50; van idem te Balk *f* 2.50; van idem te Warns *f* 6.56; van idem te Stavoren *f* 2.39; van idem te Koudum *f* 17.05; van idem te Oudega c. a. *f* 9.29½; van idem te Hommerts c. a. *f* 5.64; van idem te Heeg *f* 23.87½; van idem te Oppenhuizen *f* 16.01½; van idem te Woudsend *f* 5.02.

Aan Schenkingen: Door den heer J. Noback te Blokzijl, van Mej. G. *f* 1; door de Zondagsschoolvereeniging „De Waarheid zal u vrijmaken" te 's-Gravenhage *f* 8.60.

Voor de Medische Faculteit: Door Mej. M. Miedema te Sneek, van de Halvestuiversvereeniging *f* 10.20.

Voor het Studiefonds: Collecte van de Geref kerk te Gouda B *f* 5.36; door Ds. J. H. M. G. Wolf te Maasland, van de Halvestuiversvereeniging *f* 42; door Mej. M. Miedema te Sneek, van de Halvestuiversvereeniging *f* 10.20 en *f* 2 te zamen *f* 12.20.

Hilversum. S. J. SEEFAT,
Penningmeester.

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KRÖBER & BAKELS,
Amsterdam.